

Sygn. akt I C 1384/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Ewa Ligoń-Krawczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. L.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

postanawia:

odrzuć pozew na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.

UZASADNIENIE POSTANOWIENIA Z DNIA 21 KWIETNIA 2021 R.

Pozwem z dnia 19 grudnia 2018 r. B. L., działając osobiście, wniosła przeciwko (...) w W. o zasądzenie odszkodowania w kwocie 2 000 000 zł oraz zadośćuczynienia w kwocie 2 000 000 zł tytułem naprawienia szkody majątkowej oraz niemajątkowej w związku z rażącym naruszeniem prawa podczas procedowania w sprawach dotyczących prawnika J. H., który w 2008 r. powinien być pozbawiony prawa wykonywania zawodu adwokata, a był chroniony przed odpowiedzialnością dyscyplinarną za poważne przestępstwa (pozew k. 5-5v).

W piśmie z dnia 18 lutego 2019 r. uzupełniającym braki formalne pozwu, powódka wskazała, że działanie (...) w W. ukierunkowane było na chronienie J. H. przed odpowiedzialnością dyscyplinarną, gdzie powinien być pozbawiony tytułu adwokata za przestępstwa. W ocenie powódki (...) nie zauważała czynów jakich dopuszczać miał się J. H., przez co przyzwolono mu na dalsze łamanie zasad etyki adwokackiej, doradzał osobom z którymi powódka była w sporze, pomagał im, składał zeznania tworząc „układ patologiczny” niszczący osobę B. L.. Zdaniem powódki (...) działa w sposób nieudolny i rażący. Od 2008 r. nie była w stanie wydać postanowienia, które mogłoby zostać przez powódkę zaskarżone. Przez rażące działania (...) wobec J. H. stworzono mu w ocenie powódki wolną drogę do dalszych działań przestępczych, do niszczenia osoby powódki i „wyczyszczenia” jej majątku (pismo k. 11-12).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Pozew wniesiony przez B. L. podlegał odrzuceniu.

Zgodnie z art. 199. § 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (j.t. Dz.U. z 2020 r., poz.1575 ze zm., dalej: k.p.c.) Sąd odrzuci pozew: jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie. Stosownie do § 2 przytoczonego wyżej przepisu, z powodu braku zdolności sądowej jednej ze stron albo zdolności procesowej powoda i niedziałania przedstawiciela ustawowego lub braku w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem, uniemożliwiającego jej działanie, sąd odrzuci pozew dopiero wówczas, gdy brak nie będzie uzupełniony zgodnie z przepisami kodeksu.

Wedle art. 64 § 1 k.p.c. zdolność sądową rozumianą jako zdolność do występowania w procesie jako strona posiada każda osoba fizyczna i prawna. Pojęcie osoby prawnej definiuje przy tym art. 33 k.c. stanowiąc, iż osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną. Na mocy art. 33¹ k.c. do jednostek organizacyjnych nie będących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych. W świetle art. 64 § 1¹ k.p.c. jednostki takie posiadają również zdolność sądową.

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (j.t. Dz.U. z 2020 r., poz. 1651 ze zm., dalej: prawo o adwokaturze) (...) jest organem izby adwokackiej. (...) składa się z dziekana, pięciu do piętnastu członków i z dwóch do czterech zastępców członków (art. 42 ust. 1 prawa o adwokaturze). Stosownie do art. 48. ust 1. prawa o adwokaturze, (...) reprezentuje (...), kieruje jej pracami, przewodniczy na jej posiedzeniu oraz wykonuje czynności przewidziane w ustawie. Art. 10 przytoczonej wyżej ustawy stanowi, że osobowość prawną przyznaje Naczelnej Radzie Adwokackiej, izbom adwokackim i zespołom adwokackim.

Z przytoczonych przepisów prawa o adwokaturze wynika, iż osobowość prawną, a tym samym także zdolność sądową posiadają Naczelna Rada Adwokacka, izby adwokackie i zespoły adwokackie. (...) (...) w W., będący reprezentantem (...) będącej z kolei organem izby adwokackiej nie posiada przymiotu osoby fizycznej ani osoby prawnej, a zatem nie posiada również zdolności sądowej.

Mając na uwadze powyższe Sąd stwierdził, że pozwany (...) (...) w W. nie posiada zdolności sądowej oraz że jest to pierwotny nieusuwalny brak zdolności sądowej, co powoduje, iż nie mógł on zostać usunięty, dlatego też należało na podstawie art. 199 § 1 pkt) 3 k.p.c. odrzucić pozew.

W przedmiotowej sprawie Sąd uznał, iż powódka z pełną świadomością jako pozwanego wskazała (...) (...) w W., na co wskazuje zarówno treść pozwu jak i pisma uzupełniające braki formalne pozwu. W zakreślonej przez stronę inicjującą postępowanie podstawie faktycznej powódka odpowiedzialność pozwanego wiązała z działalnością, w jej ocenie przestępczą, (...) w W.. Takie zaś sformułowanie pozwu i określenie podstawy faktycznej wyklucza aby B. L. dokonała pomyłki wskazując stronę pozwaną. Od powoda w postępowaniu cywilnym wymaga się określenia podmiotowych i przedmiotowych granic żądanej przez niego ochrony prawnej. Istotnym warunkiem spełnienia wymogu o charakterze podmiotowym jest określenie strony pozwanej posiadającej zdolność sądową. W obowiązku tym Sąd nie może zastąpić strony powodowej. Jakkolwiek strona pozwana ma możliwość sprostowania pozwu i oznaczenia strony pozwanej, tak za sprostowanie nie można uznać wskazania całkowicie odmiennego podmiotu, w szczególności takiego, co do którego nie odnosi się zakreślona podstawa faktyczna powództwa (por. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 grudnia 1991 r., I ACz 242/91, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2004 r., I CK 131/04, OSNC 2005/9/156).

Należy odróżnić sytuację, gdy powód niewłaściwie oznacza stronę, od sytuacji niewłaściwego doboru podmiotów procesu, określonej w art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., która skutkować musi koniecznością odrzucenia pozwu (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2013 r. I ACz 377/13). Pozew B. L. skierowany został przeciwko (...) w W. i takie stanowisko powódka konsekwentnie prezentowała w sprawie przez ponad dwa lata do chwili wydania postanowienia o odrzuceniu pozwu. Wielokrotnie również (...) (...) w W. wskazywany był w orzeczeniach wydawanych sprawie. Powódka nie kwestionowała oznaczonej przez siebie i następczo przez sąd strony pozwanej. W takiej sytuacji pozwanemu (...) w W. przysługiwał przymiot strony postępowania w znaczeniu procesowym, a ponieważ podmiot ten nie ma zdolności sądowej, to na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. należało odrzucić pozew. Analiza, uważana, treści art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. prowadzi do wykładni, że chodzi w nim o stronę postępowania w znaczeniu ściśle procesowym. Stroną pozwaną w rozumieniu tego przepisu jest więc podmiot określony (wskazany) przez powoda w pozwie (art. 126 § 1 pkt 1 w związku z art. 187 § 1 k.p.c.), a nie podmiot, który powinien być pozwany (legitymowany biernie). Pozew podlega odrzuceniu właśnie dlatego, że podmiot pozwany (wskazany w pozwie) nie ma zdolności sądowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2012 r. I PZ 13/12).

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.